

W społeczeństwie funkcjonuje wiele błędnych poglądów, mitów, stereotypów na temat przemocy w rodzinie. Powstrzymują one osoby pokrzywdzone od ujawniania problemu. Osoby doznające przemocy często same nie wierzą w możliwość uzyskania pomocy. W mitach znajdują potwierdzenie dla potrzeby pozostawania w związku z oprawcą. Również świadkowie, na podstawie mitów usprawiedliwiają swoją beczynność; tłumaczą sobie obawy przed zdecydowanym sprzeciwem wobec przemocy, działaniem, które mogłoby skutkować skuteczną pomocą. Tym sposobem, osoby stosujące przemoc otrzymują ciche przyzwolenie na swe działania, a brak reakcji otoczenia staje się - przy okazji - usprawiedliwieniem dla ich czynów.

Tegoroczna Kampania „Białej Wstążki” ma zachęcić mieszkańców Tarnowa do zdecydowanej reakcji na akty przemocy, a osoby doświadczające przemocy - do ujawniania doznawanej krzywdy.

Poniżej przedstawiamy przykłady mitów, stereotypowego myślenia, jakie każą społeczeństwu czynić z przemocy tajemnicę. Wszystkie one nie mają nic wspólnego z realnym życiem osób doświadczających przemocy w rodzinie; zakłamują prawdziwy obraz funkcjonowania osób uwikłanych w przemoc.

W ciągu kolejnych dni obalimy kilka z nich, by uświadomić wagę problemu, uwrażliwić wszystkich na potrzebę pomocy osobom pokrzywdzonym oraz zmotywować ofiary do ujawniania doznawanej krzywdy.

Przykłady funkcjonujących w społeczeństwie mitów dotyczących przemocy w rodzinie:

MIT: Przemoc w rodzinie to „prywatna sprawa”, nie wolno się wtrącać. Nie ujawnia się spraw rodzinnych.

MIT: Przemoc w rodzinie dotyczy tylko patologii.

MIT: Ofiary przemocy same są sobie winne, często prowokują. Skoro pozostają w związkach – akceptują przemoc.

MIT: Gdyby naprawdę cierpiały, odeszłyby od sprawców. Dla dobra dzieci nie rozbija się rodziny.

MIT: Przemoc, która nie pozostawia widocznych śladów na ciele, to nie przemoc. Nie ma po co zgłaszać. Gwałt w małżeństwie nie istnieje. Wstydem jest korzystanie z pomocy.

MIT: Dziecko, które jest TYLKO jej świadkiem, nie doznaje przemocy.

Wszystkie mity:

Usprawiedliwiają obojętność świadków!

Zmuszają ofiary do milczenia!

Sprawców utwierdzają w przekonaniu o bezkarności ich czynów!

MIT 3. Ofiary przemocy same są sobie winne, często prowokują. Skoro pozostają w związkach - akceptują przemoc.

Wielu sprawców przemocy stawia swoim ofiarom wymagania, którym - już na wstępie wiadomo - że nie będą mogły sprostać. Planują im dzień, każdą minutę, wymyślają działanie nie możliwe do realizacji z przyczyn czasowych, materialnych, prawnych, fizycznych lub psychicznych. Każdy pretekst staje się dobrym powodem do ukarania ofiary: nie taki uśmiech, nie takie spojrzenie, nie ta sukienka, nie to słowo, o 2 minuty za późny powrót ze sklepu, zbyt słona zupa.

Usłyszeć można wtedy, popularne w otoczeniu hasła akceptujące/usprawiedliwiające:

- „Widocznie go sprowokowała”,
- „Skoro go nie opuszcza - to lubi być bita”,
- „Pewnie coś takiego zrobił/- a, że on/ ona nie mógł inaczej”,

A sam sprawca orzeka:

- „Staralem się/ starałam się, ale ona nie dała mi wyjścia, musiałem/ musiałam uderzyć, skrzytkować, obrazić, ograniczyć dostęp do środków finansowych, telefonu, dzieci”, itp.

Nikt nie zasługuje na krzywdzenie, bez względu na to co zrobił czy powiedział. Jednak jakkolwiek może się to wydawać nieracjonalne, bardzo często, to osoba krzywdzona jest obwiniana za to, co ją spotkało.

O jej winie przekonany jest sprawca, który czuje się "zmuszony" zachowaniem ofiary, która nie chciała się podporządkować, do zastosowania przemocy.

Przekonana o tym często bywa też sama osoba poszkodowana, bo przecież odezwała się, gdy on/ona był/była zmęczony/zmęczona, za mało się starała/ starał, źle się zachowywała/ zachowywał, itd.

Przekonani bywają świadkowie i przedstawiciele służb. Bo przecież osoba pokrzywdzona: sama szukała kontaktu ze sprawcą, sama rozpoczęła rozmowę, nie zrobiła czegoś, nie posłuchała sprawcy, więc - musiała go czymś sprowokować.

Ten sposób myślenia wikła wszystkich w poprawianie jedynie zachowania osoby doznającej przemocy bez refleksji nad reakcjami/zachowaniami sprawcy.

Ważne jest by zrozumieć i pamiętać, że odpowiedzialność za przemoc ponosi zawsze sprawca, niezależnie od działań osoby pokrzywdzonej. Istotne, by nie być obojętnym – REAGOWAĆ!

Jeżeli jesteś świadkiem przemocy lub jej doznajesz, albo też stosujesz przemoc i chcesz zmienić swoje zachowania, możesz skontaktować się z Tarnowskim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy – pomożemy Ci w znalezieniu rozwiązań problemów.

TOIKiWOP
ul. Szarych Szeregów 1
33-101 Tarnów
Tel. 14 655 36 36
5005830047
mail: toikiwop@oik.tarnow.pl

(czynny całodobowo)

Instytucjami, od których możesz oczekiwać pomocy są, np. Policja, Prokuratura, ośrodki pomocy społecznej, placówki medyczne i oświatowe, Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Podczas kontaktu z osobą pokrzywdzoną przemocą ważne jest:

- wysłuchanie jej,
- nie ocenianie, nie krytykowanie, nie wpędzanie w poczucie winy,
- zapewnienie o tym, że ma prawo szukać pomocy (można wskazać jej na instytucje pomocowe),
- zawiadomienie osób, które zajmują się udzielaniem pomocy w sytuacjach kryzysowych, zadzwonienie na numer alarmowy 112 lub bezpośrednio na Policję;

Można zaproponować towarzyszenie podczas wizyty na komisariacie, w prokuraturze lub w ośrodku pomocy społecznej bądź w TOIKiWOP, itp.

Należy pamiętać, że nawet jeśli nie posiadamy specjalistycznej wiedzy, na przykład nie jesteśmy terapeutami, psychologami, możemy pomóc. Zrozumienie i wsparcie okazane osobie doznającej przemocy może być przełomowe, a nawet ocalić jej życie.

Pamiętajmy także, że stosowanie przemocy jest przestępstwem ściganym z urzędu. Zgodnie z art. 304 Kodeksu postępowania karnego każdy, kto dowie się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym odpowiednie instytucje.

Źródła internetowe: (+dostęp)

[Co robić, gdy jestem świadkiem przemocy? • Marta Melka-Roszczyk • Poznań](https://sjp.pwn.pl/slowniki/mit.html)

<https://sjp.pwn.pl/slowniki/mit.html>

<http://www.mops.turek.pl/pl/3/strona/1/29/>

http://www.rops-bialystok.pl/ppwr/?page_id=8

[Fakty i mity dotyczące przemocy - Fundacja ART](#)

<https://sjp.pwn.pl/slowniki/mit.html>

<http://www.mops.turek.pl/pl/3/strona/1/29/>

[Jak rozpoznać przemoc psychiczną? Rodzaje, objawy | HelloZdrowie](#)

[Mity o przemocy | Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieliczce \(mgopswieliczka.pl\)](#)

[Mity, stereotypy i przekonania \(niebieskalinia.info\)](#)